

Torsdagen den 14 mars 2019

P8_TA(2019)0218

Inrättande av Europeiska valutafonden

Europaparlamentets resolution av den 14 mars 2019 om förslaget till rådets förordning om inrättande av Europeiska valutafonden (COM(2017)0827 – 2017/0333R(APP))

(2021/C 23/86)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av förslaget till rådets förordning om inrättande av Europeiska valutafonden (COM(2017)0827),
- med beaktande av sin resolution av den 16 februari 2017 om möjliga utvecklingar och justeringar av den nuvarande institutionella strukturen för Europeiska unionen ⁽¹⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 16 februari 2017 om att förbättra Europeiska unionens funktionssätt genom att utnyttja Lissabonfördragets potential ⁽²⁾,
- med beaktande av Europeiska regionkommitténs yttrande av den 5 juli 2018 om förslag till reform av Ekonomiska och monetära unionen (EMU),
- med beaktande av skrivelsen av den 25 juni 2018 från Eurogruppens ordförande till Europeiska rådets ordförande om att ytterligare fördjupa EMU, och uttalandet från eurotoppmötet den 29 juni 2018 om reformen av den europeiska stabilitetsmekanismen,
- med beaktande av Eurogruppens rapport till ledarna om fördjupningen av EMU av den 4 december 2018,
- med beaktande av uttalandet från eurotoppmötet den 14 december 2018,
- med beaktande av den gemensamma ståndpunkten om det framtida samarbetet mellan kommissionen och ESM av den 14 november 2018,
- med beaktande av yttrandet från Europeiska centralbanken (ECB) av den 11 april 2018 om förslaget till rådets förordning om inrättande av Europeiska valutafonden ⁽³⁾,
- med beaktande av Europeiska revisionsrättens yttrande nr 2/2018 av den 18 september 2018 om överväganden om revision och ansvarsskyldighet när det gäller förslaget av den 6 december 2017 om att inrätta en europeisk valutafond inom unionens rättsliga ram,
- med beaktande av de fem ordförandenas rapport av den 22 juni 2015 om färdigställandet av EU:s ekonomiska och monetära union, kommissionens vitbok av den 1 mars 2017 om EU:s framtid och kommissionens diskussionsunderlag av den 31 maj 2017 om en fördjupad ekonomisk och monetär union,
- med beaktande av sin resolution av den 12 juni 2013 om att stärka den europeiska demokratin i framtidens EMU ⁽⁴⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 13 mars 2014 om undersökningen av trojkans (ECB, kommissionen och IMF) roll och verksamhet med avseende på programländerna i euroområdet ⁽⁵⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 16 februari 2017 om budgetkapacitet för euroområdet ⁽⁶⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 30 maj 2018 om den fleråriga budgetramen 2021–2027 och egna medel ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ EUT C 252, 18.7.2018, s. 201.

⁽²⁾ EUT C 252, 18.7.2018, s. 215.

⁽³⁾ EUT C 220, 25.6.2018, s. 2.

⁽⁴⁾ EUT C 65, 19.2.2016, s. 96.

⁽⁵⁾ EUT C 378, 9.11.2017, s. 182.

⁽⁶⁾ EUT C 252, 18.7.2018, s. 235.

⁽⁷⁾ Antagna texter, P8_TA(2018)0226.

Torsdagen den 14 mars 2019

- med beaktande av artikel 99.5 i arbetsordningen,
- med beaktande av den gemensamma behandlingen av ärendet i budgetutskottet och utskottet för ekonomi och valutafrågor, i enlighet med artikel 55 i arbetsordningen,
- med beaktande av interimsbetänkandet från budgetutskottet och utskottet för ekonomi och valutafrågor och yttrandena från budgetkontrollutskottet och utskottet för konstitutionella frågor (A8-0087/2019), och av följande skäl:
 - A. Införandet av euron är en av det europeiska projektets viktigaste politiska landvinningar och en hörnsten i uppbyggnaden av EMU.
 - B. Den finansiella och ekonomiska krisen har avslöjat svagheter i eurons arkitektur och framhävt det akuta behovet av en snabb fördjupning av EMU och en förstärkning av dess demokratiska ansvarsskyldighet och transparens.
 - C. Euron ger EU-medborgarna skydd och möjligheter. Ett starkt och stabilt euroområde är av största vikt för dess medlemmar och för EU som helhet.
 - D. Medlemskap i ett gemensamt valutaområde kräver efterlevnad av gemensamma regler och skyldigheter, såsom de som fastställs i stabilitets- och tillväxtpakten, liksom gemensamma verktyg för att hantera allvarliga ekonomiska och finansiella chocker och för att främja ansvarstagande, solidaritet och uppåtriktad socioekonomisk konvergens. I fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM-fördraget) föreskrivs en tydlig koppling till EU:s makroekonomiska övervakningsmekanismer, i synnerhet efterlevnaden av bestämmelserna i stabilitets- och tillväxtpakten, däribland dess flexibilitetsklausuler, och genomförandet av hållbara och inkluderande strukturreformer. Riskreducering och riskdelning bör gå hand i hand med fördjupningen av EMU.
 - E. Inrättande av den europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten (EFSF) och dess senare omvandling till Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM) har varit ett viktigt steg mot inrättandet av en europeisk krishanteringsmekanism, som har bidragit till att stärka EMU och ge finansiellt stöd till flera krisdrabbade europeiska länder.
 - F. ESM:s mellanstatliga karaktär får konsekvenser för dess beslutsprocess och i synnerhet för dess förmåga att snabbt reagera på ekonomiska och finansiella chocker.
 - G. En framtida integrering av ESM i EU:s rättsliga ram bör även fortsättningsvis ses som en del av fullbordandet av EMU-projektet.
 - H. Den pågående debatten om Europas framtid och EMU har framhävt skillnaderna i politiska åsikter bland medlemsstaterna om den långsiktiga framtiden för ESM, men utgör också en god grund för ett viktigt första steg mot att stärka dess roll, utveckla dess finansiella verktyg och förbättra dess effektivitet och demokratiska ansvarsskyldighet som en del av reformen av ESM. Diskussionen om fördjupningen av EMU bör leda till en politisk lösning när det gäller reformen av ESM.
 - I. På kort sikt bör reformen av ESM bidra till bankunionen och skapa en verklig gemensam finanspolitisk säkerhetsmekanism för den gemensamma resolutionsfonden (SRF).
 - 1. Europaparlamentet välkomnar kommissionens förslag av den 6 december 2017 till rådets förordning om inrättande av Europeiska valutafonden och anser att det är ett värdefullt bidrag till den pågående debatten om EU:s framtid, fördjupningen av EMU och reformen av ESM. Parlamentet välkomnar särskilt kommissionens förslag om att införliva ESM i EU:s rättsordning.
 - 2. Europaparlamentet konstaterar att de funktioner som ska utövas av den reformerade stabilitetsmekanismen faller inom ramen för den ekonomiska politiken, och att namnet "Europeiska valutafonden" därför kan vara vilseledande. Parlamentet noterar att ECB i sitt yttrande av den 11 april 2018 föreslog att ESM:s efterträdare ska bevara namnet ESM. Parlamentet begär i ljuset av ovanstående att en gedigen och grundlig bedömning görs av konsekvenserna av valet av namn för den reformerade stabilitetsmekanismen, för att säkerställa att denna kan fungera på ett smidigt och obehindrat sätt. Parlamentet föreslår att ESM bevarar sitt nuvarande namn, som är välkänt på kapitalmarknaderna, eftersom detta tydliggör att euroområdets penningpolitik förblir ECB:s behörighet.

Torsdagen den 14 mars 2019

3. Europaparlamentet framhåller att förekomsten av en institution som fungerar som "långivare i sista hand" bidrar till att EMU fungerar väl. Parlamentet noterar i detta sammanhang ESM:s positiva bidrag till att åtgärda svagheter i EMU:s institutionella struktur, nämligen genom att tillhandahålla finansiellt stöd till flera medlemsstater som drabbats av den globala finansiella krisen och statskuldkrisen.

4. Europaparlamentet påminner om sina tidigare ställningstaganden till stöd för integreringen av ESM i EU:s rättsliga ram, vilket skulle göra ESM till ett fullfjädrat EU-organ. Parlamentet insisterar på att denna integrering också måste ta hänsyn till de nationella parlamentens roll och även fortsättningsvis ses som en del av fullbordandet av EMU-projektet. Parlamentet anser att en sådan integrering skulle möjliggöra förvaltning i enlighet med gemenskapsmetoden, säkerställa full samstämmighet när det gäller finanspolitiska regler och skyldigheter, underlätta samordningen av den ekonomiska politiken och finanspolitiken och stärka den demokratiska legitimiteten och ansvarsskyldigheten via Europaparlamentet.

5. Europaparlamentet understryker att om EU:s budgetmedel involveras i framtiden bör parlamentet ha politisk behörighet att utöva alla tillämpliga budgetkontrollbefogenheter i förbindelse med ESM inom ramen för förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet. Parlamentet konstaterar att revisionsrätten i detta fall bör betraktas som det oberoende externa revisionsorganet och ges en tydlig och formell roll i förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet.

6. Europaparlamentet påminner om de nationella parlamentens finanspolitiska och demokratiska tillsynsbefogenheter. Parlamentet anser att de nationella parlamentens och Europaparlamentets kontroll av den reformerade stabilitetsmekanismen bör förbättras ytterligare. Parlamentet anser att de nationella parlamenten bör ha rätt att få information om den reformerade stabilitetsmekanismens verksamhet och att inleda en dialog med den verkställande direktören för den reformerade stabilitetsmekanismen.

7. Europaparlamentet konstaterar att kommissionens förslag har skapat en livlig diskussion om dess politiska, finansiella och rättsliga konsekvenser. Parlamentet betonar dock att denna debatt om den långsiktiga visionen av ESM:s institutionella ram inte får fördröja de åtgärder som omedelbart krävs för att stärka och verkställa ESM:s demokratiska ansvarsskyldighet och dess kapacitet att främja finansiell stabilitet och konvergens och reagera på ekonomiska chocker. Parlamentet kräver därför en meningsfull reform av ESM på kort sikt med stöd av en översyn av ESM-fördraget, utan att detta förhindrar en mer ambitiös utveckling i framtiden.

8. Europaparlamentet understryker att det primära uppdraget för den reformerade stabilitetsmekanismen även i fortsättningen bör vara att tillhandahålla finansiellt övergångsstöd till medlemsstater som behöver detta, på grundval av de specifika villkor som fastställts i anpassningsprogrammen och med beaktande av de lärdomar som har dragits från tidigare finansiella stödprogram som förvaltats av kommissionen, Internationella valutafonden (IMF) och ECB. Parlamentet betonar att den reformerade ESM måste ha tillräcklig kapacitet för detta ändamål. Parlamentet motsätter sig därför alla försök att omvandla den reformerade ESM till ett instrument som enbart är till för banker, eller att minska dess finansiella kapacitet att stödja medlemsstaterna.

9. Europaparlamentet påminner om att de olika finansiella instrument som ESM förfogar över också bör vara tillgängliga och förbättras för den reformerade ESM, däribland möjligheten att tillhandahålla förebyggande finansiellt stöd så att medlemsstaterna kan få stöd innan de ställs inför allvarliga svårigheter med att skaffa medel på kapitalmarknaderna. Parlamentet anser att tillgång till den villkorade förebyggande kreditlinan bör beviljas på grundval av en avsiktsförklaring och i enlighet med tillämpliga kriterier. Parlamentet konstaterar att dessa finansiella instrument ska användas för att hjälpa medlemsstaterna i händelse av allvarliga ekonomiska och finansiella chocker. Parlamentet påminner om att det finansiella stödet till medlemsstaterna kan kompletteras med ett framtida budgetinstrument för konvergens och konkurrenskraft för att främja ekonomisk och finansiell stabilisering, investeringar och uppåtriktad socioekonomisk konvergens i euroområdet.

10. Europaparlamentet understryker att EMU omfattar samtliga EU-medlemsstater och att alla medlemsstater, utom Danmark och Förenta kungariket, är förpliktigade att införa euron och ansluta sig till euroområdet, och att en framtida ESM därför bör vara öppen för deltagande av alla EU-medlemsstater.

11. Europaparlamentet anser att den reformerade stabilitetsmekanismen bör spela en mer framträdande roll i förvaltningen av finansiella stödprogram, tillsammans med kommissionen och i nära samarbete med ECB, för att se till att EU:s institutionella ram har större autonomi när så behövs, utan att det påverkar lämpliga partnerskap med andra institutioner, särskilt IMF.

Torsdagen den 14 mars 2019

12. Europaparlamentet understryker att den reformerade stabilitetsmekanismen själv bör ha nödvändig expertis för att kunna utarbeta och utvärdera de element som krävs av dess stadgar. Parlamentet betonar dock att den utvärdering som ESM gör av ansökningarna om finansiellt stöd liksom dess beslut avseende utformningen av anpassningsprogrammen i samarbete med andra institutioner inte på något sätt får ersätta, dubbla eller överlappa den normala makroekonomiska och finanspolitiska övervakning som föreskrivs i EU:s finanspolitiska regler och bestämmelser och som även fortsättningsvis måste omfattas av kommissionens exklusiva befogenheter.
13. Europaparlamentet anser att eventuella framtida anpassningsprogram bör ta hänsyn till de sociala konsekvenserna av de föreslagna åtgärderna, även jämfört med de långsiktiga effekterna av en oförändrad politik, i ljuset av en tidigare och konkret bedömning av de sociala konsekvenserna.
14. Europaparlamentet framhåller behovet av att säkra en effektiv beslutsprocess inom den reformerade ESM, särskilt i akuta situationer. Parlamentet begär i detta sammanhang en bedömning av den nuvarande förvaltningsstrukturen.
15. Europaparlamentet kräver en snabb ESM-reform, som också omdefinierar dess roll, funktioner och finansiella verktyg, så att den reformerade stabilitetsmekanismen kan erbjuda likviditetsstöd i samband med resolution och fungera som en finanspolitisk säkerhetsmekanism för den gemensamma resolutionsfonden. Parlamentet kräver att den finanspolitiska säkerhetsmekanismen blir operativ så snart som möjligt, före 2020, enligt avtalade villkor, och under alla omständigheter före 2024.
16. Europaparlamentet understryker de risker som uppstår till följd av dröjsmålet med att fördjupa bankunionen. Parlamentet välkomnar slutsatserna i Eurogruppens rapport till ledarna om fördjupningen av EMU av den 4 december 2018, som till alla delar godkändes av eurotoppmötet den 14 december 2018. Parlamentet välkomnar särskilt det tidigare lagda införandet av den gemensamma säkerhetsmekanismen för den gemensamma resolutionsfonden, förutsatt att tillräckliga framsteg har gjorts inom riskreducering, som ska bedömas under 2020, och godkännandet av villkoren avseende reformen av ESM. Parlamentet påminner om sin tidigare ståndpunkt när det gäller behovet av att fullborda det europeiska insättningsgarantisystemet (EDIS), med beaktande av att riskreducering och riskdelning bör gå hand i hand. Parlamentet konstaterar att det inte har nåtts några omedelbara resultat med avseende på den framtida budgeten för euroområdet och stabiliseringsfunktionen, men noterar mandatet att arbeta med det budgetmässiga instrumentet för konvergens och konkurrenskraft. Parlamentet understryker att betydande framsteg har uppnåtts inom riskreducering. Det bör betonas att Europaparlamentet i hög grad har bidragit till detta, särskilt med det så kallade bankpaketet och den tillsynsmässiga säkerhetsmekanismen för nödlidande lån.
17. Europaparlamentet föreslår att ett protokoll upprättas för ett provisoriskt samarbetsmemorandum mellan ESM och parlamentet, med omedelbar verkan, för att förbättra den interinstitutionella dialogen och stärka ESM:s transparens och ansvarsskyldighet, i vilket parlamentets och dess ledamöters rättigheter fastställs när det gäller frågor som ställs till den reformerade stabilitetsmekanismen, regelbundna utfrågningar, nomineringsrättigheter och lämpliga rättigheter i fråga om budgetkontroll. Parlamentet påminner om sin begäran om ett interinstitutionellt arrangemang för ekonomisk styrning. Parlamentet betonar att den verkställande direktören för den reformerade ESM bör väljas av och avlägga rapport till Europaparlamentet efter förslag av rådet. Parlamentet kräver att det säkras en jämn könsfördelning i sammansättningen av de reformerade ESM-organen.
18. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till ordföranden för Europeiska rådet, kommissionen, rådet, Eurogruppen, Europeiska centralbanken, Europeiska stabilitetsmekanismens verkställande direktör samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.
-